

Prečítal som si Správu Dozorného výboru MS za roky 2010 – 2013 a je mi veľmi smutno

Uplynulo už niekoľko mesiacov od Valného zhromaždenia Matice slovenskej a ja som si konečne našiel čas, aby som si dôkladne prečítal Správu Dozorného výboru MS, ktorú dostali delegáti valného zhromaždenia spolu s ostatnými materiálmi až pri prezentácii. Tam sa stala prvá a základná chyba. Jeden z najdôležitejších dokumentov – hodnotenie činnosti Matice slovenskej za uplynulé roky sme mali dostať na miestne odbory poštou alebo mailom s časovým predstihom, aby delegáti stihli správu prečítať a potom sa rozhodnúť, koho voliť. Priznám sa, mať tie informácie pred voľbami, určite by som nedal svoj hlas „starému“ predsedovi! Už naši predkovia vedeli, že ryba smrdí od hlavy. A tak je to aj s Maticou slovenskou.

Nuž, neskoro, ale predsa som sa k tomu dostal a čítanie je to veľmi zaujímavé. Ak by si tú správu boli vopred všetci delegáti poctivo prečítali, určite by tak ako aj ja, poriadne uvažovali, či majú dať svoj hlas opäť p. M. Tkáčovi, ktorý evidentne nestačí na funkciu predsedu Matice slovenskej a ako štatutár je v prvom rade zodpovedný za kritickú situáciu, v akej sa dnes ocitla Matica slovenská. Dozorný výbor MS mu za uplynulé obdobie udelil známku nedostatočnú.

Týmto svojim príspevkom sa chcem verejne ospravedlniť tým bývalým i súčasným členom výboru a dozorného výboru MS, ktorí dlhodobo upozorňovali na nepriaznivú situáciu v Matici slovenskej, ale ich názorom sme neverili, alebo sme o nich nevedeli. Slepó sme totiž verili tvrdeniu predsedu, že on je ten dobrý a výbor je vraj podľa slov predsedu „podlý“. Preto sa mu vraj nedarí a celý výbor treba vymeniť, čo sa mu v podstate podarilo. Správa Dozorného výboru veľmi jasne a jednoznačne vypovedá, kto bol skutočne dobrým a kto bol podlým. Je dnes vo výbore ešte niekto z bývalých výborníkov? Na webovej stránke <http://www.obrodenamatica.sk/> sa dozvedám, že väčšinu vo výbore tvoria zamestnanci Matice slovenskej, akási „zamestnanecká rada“, čo doposiaľ v Matici nebolo a čo je pre demokratickú inštitúciu nezdravé a škodlivé. Prepáčte, ale personálne zloženie súčasného výboru mi pripomína známe komunistické papierové hlavy, ktoré na povel svojho predsedu budú bezmyšlienkovite dvíhať ruky, tak ako to on bude chcieť. Komu má vlastne Matica slúžiť, tisícim jej dobrovoľným členom, aktivistov a prívržencov, alebo matičným úradníkom? Predovšetkým na toto je potrebné myslieť pri novelizácii Stanov MS a zakotviť do nich zásadu, aby zamestnanci Matice slovenskej netvorili vo výbore väčšinu jeho členov, ale stanoviť pre nich limit jednej tretiny z celkového počtu členov výboru. Tak, ako to vždy doposiaľ bolo, výbor Matice slovenskej musí byť zložený predovšetkým z aktivistov z členskej základne a nie z papierových hláv.

Neskoro, ale predsa sa dozvedám, listujúc v rozsiahlej správe Dozorného výboru MS, ktorú, ako som už uviedol, sme mali dostať minimálne s týždenným predstihom pred valným

zhromaždením, že výbor nepracoval koncepčne, nemal žiadny obsahovo-koncepčný a termínovaný plán, ktorý by bol nabádal riešiť vážne otázky smerovania MS, že nikdy neboli vedením Matice slovenskej rozpracované závery valného zhromaždenia MS z r. 2010 (na čo sa teda prijímajú?), že niektoré uznesenia valného zhromaždenia neboli vôbec splnené, že MS nemala a ktovie, či už dnes vôbec má vypracované nové Zásady hospodárenia, že výbor MS neschválil predsedovi Správu o činnosti a hospodárení, ktorú sme tiež dostali len pred valným zhromaždením (dodnes som si ju neprečítal, ale načo, keď nebola schválená ani výborom ani dozorným výborom). Správa dozorného výboru je smutné čítanie o zlyhaní predsedu MS Tkáča, ktorý navyše morálne úplne zlyhal hneď po skončení valného zhromaždenia, keď vyhlásil, že nehodlá splniť svoj verejný sľub, ktorý dal nám delegátom valného zhromaždenia, že v prípade svojho opätovného zvolenia za predsedu bude funkciu vykonávať bez nároku na plat. Pán predseda nás jednoducho podviedol a toto sa medzi slušnými ľuďmi nerobí. Nepamätám si, že by niektorý predseda, alebo funkcionár MS, takýmto spôsobom poškodil dobré meno Matice slovenskej.

Dozorný výbor v časti Dodržiavanie Stanov MS konštatuje, že počas predchádzajúceho volebného obdobia bola snaha porušovať stanovy, zákon NR SR o MS, ba dokonca i zákony SR! Je to všetko vymenované na str. 4-5., na str. 7 čítam, že všetky výberové konania, ktoré sa v Matici slovenskej uskutočnili do r. 2011 sú neplatné, keďže boli realizované v rozpore so Stanovami MS a kladiem si otázku, kto všetko bol dovedy prepustený z MS a prijatý na uvoľnené miesto v rozpore so stanovami? Ospravedlnil sa niekto týmto ľuďom? Je to až neuveriteľné, čo všetko sa dialo za posledné tri roky v Matici slovenskej. Veľmi mi to pripomína obdobie nástupu normalizácie po roku 1968.

Všetko, čo obsahuje Správa Dozorného výboru za roky 2010 až do r. 2014 svedčí o tom, že výbor v predchádzajúcom období to vôbec nemal s predsedom ľahké, že nápravu napriek upozorneniam nedokázal urobiť ani dozorný výbor, keďže vedenie Matice slovenskej nerešpektovalo jeho upozornenia, keď vyjadroval znepokojenie nad situáciou v MS, že sa v MS rozmáha subjektivismus, riadenie je autoritárske, rozhodnutia vedenia sú často nad rámec stanov a kompetencií, že sa prijímajú vyhlásenia v mene MS, ktoré výbor neprerokoval a neodsúhlasil ich žiaden kompetentný orgán MS a ktoré často poškodili vo verejnosti dobrú povesť MS, že v MS sú prejavy mocenských prvkov, ktoré rozbíjajú medziludské vzťahy (všetko na str. 32).

Na toto všetko dozorný výbor otvorene upozorňoval, ale nikdy sa o tom na výbore, vedenom predsedom Tkáčom, nerokovalo, hoci si to dozorný výbor aj členovia výboru žiadali. Zo správy Dozorného výboru MS jednoznačne vyplýva, že pán Tkáč nie je schopný viesť Maticu slovenskú. Jeho konanie je v príkrom rozpore s demokraciou, akú som osobne zažil a akú si pamätám v Matici slovenskej. Matica slovenská, aj za komunizmu, bola vždy demokratickou inštitúciou. A to bez ohľadu na totalitný režim. Medzi jej pracovníkmi vládla atmosféra solidarity a vzájomnej prajnosti. Zdá sa, že časy matičného demokratizmu sú v nenávratnej minulosti a do čela Matice slovenskej sme vo väčšine nanominovali ľudí, pre

ktorých sa Matica stala len zdrojom finančných príjmov. Je to skutočná tragédia, aká postihla Maticu slovenskú.

Preto som veľmi zvedavý, či sa po valnom zhromaždení zmení situácia najmä vo výbore. Či sa dnes, takmer 4 mesiace po valnom zhromaždení, pracuje vo výbore už koncepčne. Čo všetko výbor už vyriešil a čím sa zaoberá. Novozvolený výbor by sa mal v prvom rade zaoberať závermi Správy Dozorného výboru MS, predloženej valnému zhromaždeniu a informovať členskú základňu o prijatých opatreniach. Výbor by mal zabrániť tomu, aby vedenie MS, na čele s predsedom, ignorovalo volené orgány a obmedzovalo ich právomoci. Nemám žiaľ žiadne informácie. Jediné, čo som z médií zaznamenal bola len mimoriadne veľká spokojnosť predsedu MS so zložením nového výboru. Po prečítaní správy dozorného výboru táto „spokojnosť“ predsedu Tkáča so zloženia výboru nevesťí nič dobré pre Maticu slovenskú. Veľmi rád by som sa mýlil.

Ak teda chcem vedieť, čo je nové v Matici slovenskej, z matičnej webovej stránky ani zo Slovenských národných novín sa to nedozviem. Sú preplnené chválou na predsedu a vedenie MS. Mal by som sa asi popýtať tých členov výboru, ktorí nie sú v zamestnaneckom pomere v Matici slovenskej, lebo, nech mi prepáčia páni matiční úradníci, ich informácie nie sú pre mňa hodnoverné. Staré známe: „Koho chlieb ješ, toho pieseň spievaš“ platí v súčasnosti dvojnásobne.

Dr. J. Polakovič
člen Matice slovenskej od roku 1968